SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 183. JERSEY CITY and NEW YORK. SATURDAY, SEPTEMBER 24, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 24-го ВЕРЕСНЯ 1988 Ч. 183. РІК XCV.

ПОЯВИТЬСЯ ДРУГА КНИЖКА Д. МАРПЛСА ПРО ЧОРНОБИЛЬ

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Після появи книжки д-ра Дейвида Марплса, професора славістичних й східньоевропейських студій і дослідника Канадського Інституту Українських Студій в Едмонтоні в 1986 році, п.н. „Чорнобиль і нуклеарна сила в СССР", тепер друкується друга книжка на цю саму тему і цим самим видавництвом.

Як повідомляє Видавництво ім. св. Мартина в дні 27-го листопада 1988 року появиться на книжковому ринку праця проф. Д. Марплса п.н. „Соціяльні наслідки Чорнобильського нещастя" („The Social Impact of the Chernobyl Disaster") У цій праці д-р Д. Марплс використав матеріяли, яких не можна знайти у совєтських публікаціях і які мало відомі іншим західнім дослідникам. В 1987 році він був учасником поїздки американських журналістів, дипломатів і науковців до Москви, де обговорювано нуклеарну катастрофу в Чорнобилі, як також мав добрий контакт з українцями на Заході як і з тими, що пережили це нещастя.

„Соціяльні наслідки Чорнобильського нещастя" показує „другу сторону медалі", зокрема величезні наслідки, які мав цей нуклеарний вибух на життя українського народу і який має він ще до сьогодні. Може найбільше потрясаючим є у книжці передання записок робітників, що працювали при чищенні Чорнобиля, які вказують на те, як наївно оцінювали вони ситуацію і як мало пересічні люди знають про небезпеку атомових споруд.

Книжка мкає 316 сторінок і буде коштувати у тверділй оправі 35 дол., а у кишеньковому виданні — 14.95 дол. Коли її замовити тепер видавництво дає 20% знижки.

Адреса для замовлення є: St. Martin's Press, Scholarly and Reference Division, 175 Firth Ave., New York, N.Y. 10010.

Автор книжки на цю свою працю отримав стипендію від Українського Народного Союзу.

Католицький місячник помістив статтю про українських католиків

Джерзі Ситі, Н.Дж. — У вересневому числі католицького місячника „Післанець св. Антонія" появилася незвичайно обширна, вичерпна та правильно з'ясована стаття співредактора цього видання Катерін Волш п.н. „Українські католики і Тисячоліття".

Стаття на 10 сторінках часопису прикрашена численними світлинами, які робила американська журналістка в часі цьогорічного Українського Фестивалю на 7-ій вулиці і під час святочного Богослужения в катедрі св. Патрика у травні, а на обкладинці гарна кольорова світлина двох дівчаток в українських народніх строях.

К. Волш завдала собі багато труду, щоб пізнати складні проблеми Української Католицької Церкви та відбула ряд розмов із різними представниками цієї Церкви та української спільноти, починаючи від Владики Василя Лостена аж до деяких священиків УКЦ та звичайних, пересічних осіб, що їх вона зустрічала в часі Фестивалю. У висліді вона дала американському читачеві точний та об'єктивний погляд на Українську Католицьку Церкву, як також на її специфічні проблеми, включно із такими сьогодні контроверсійними як подружжя серед українських католицьких священиків, різниці і тотожності поміж Українською Католицькою і Православною Церквами і проблемою релігійности серед теперішньої молоді. У своїх розмовах з різними прошарками українського суспільства вона виразно вказує на сильне пов'язання українського патріотизму із релігійністю, зокрема коли йдеться про молодих людей.

Стаття К. Волш є виїмково джерельною, живо написаною і вказує на добру поінформованість її авторки. Українські читачі того католицького місячника повинні відгукнутися на цю статтю прихильно, пишучи до редакції і до авторки Catherine Walch, c/0 St. Anthony Messenger, 1615 Republic St., Cincinnati, Ohio 45210-9989.

В Києві ввели „сухий закон"

Київ. — Республіканська газета „Радянська Україна", орган Центрального Комітету комуністичної партії України, Верховної Ради і Ради Міністрів УССР, пише у числі з 4-го вересня ц.р., про „сухий закон у Києві", а це значить, що від Нового року в місті не продаватимуть ані спиртних напоїв, ані цигарок.

Кореспондент газети В. Скоропаська перевела в цій справі коротке інтерв'ю з секретарем міської ради В.А. Грабом та начальником управління охорони здоров'я київської міської управи В.М. Дідиченком. На запитання кореспондента чому в місті йдуть такі розмови, які поширюються серед населення і як треба пояснювати заходи зробити Київ містом тверезости та некурящих, В. Граб відповів цілком щиро, що категорично підтверджувати важко, але цьому прислужилася схвалена виконавчим комітетом київської міської ради професійних спілок постанова „про комплексну науково-практичну програму здоров'я у місті Києві на 1988-1990 роки", основною метою якої мало б нібито бути поліпшення стану здоров'я, продовження активного довголіття, зниження тимчасової непрацездатности, інвалідности та смертности населення від хворіб системе кровообігу, органів дихання, травм тощо. Він думає, що причиною згаданих ним хворів є людина. У цьому сприяють, мовляв, алкоголь та куріння.

Втаємничені в цю справу особи, особливо з-посеред акредитованих в СССР кореспондентів і західніх дипломатів, думають, що до збільшення згаданих Грабом хворіб правдоподібно спричинилась катастрофа на чорнобильській енергетичній атомовій станції, яка там трапилася у квітні 1986 року.

Кореспондентка В. Скоропадська стверджуючо заявила, що все таки рішення в цій справі було прийняте і запитала, як це сталося, що в такій важливій справі була обійдена думка широкої громадськости? „Хіба не відомо, яку роль вона відіграє в нашому житті в період перебудови".

В. Граб почав оправдуватися, що нібито питання остаточно ще не вирішено, що „ми проводитимемо широкий аналіз усіх думок киян і, звичайно, останнє слово буде за громадянами нашого мсіта". Він додав, що плянується широке обговорення цього питання у міській пресі, радіо й телевізії.

Це, мабуть, для замилення очей громадян, бо рішення міської управи вже прийняте.

Кореспондентка звернула Грабові увагу, що коли заборонять продавати спиртні напитки і цигарки, в місті пошириться „самогоноварення", наркоманія та інша „токсиноманія". Граб почав викручуватися, що мовляв алькоголеві і куренні цигарок треба протиставити щось інше: пити каву на відкритій площадці, відвідувати театри, кіно тощо.

Лікар В. М. Дідиченко для оправдання сказав, що Київ нараховує сьогодні майже три мільйони осіб, але не всі кияни можуть похвалитися місцним здоров'ям. Про Чорнобиль він не спімнув ні одним словом . Тому цілком слушно Дідиченко рішучо і категорично виступив проти алькоголю і тютюну, пояснивши їхню шкідливість для організму людини і для творення здорової спільноти.

Біда тільки в тому, що ухвалюванням „сухих законів" не зліквудуєш лиха. Треба інших заходів державних чинників. Але чи окупанти і їхні помічники в Україні подбають про них?

В СССР ОПУБЛІКОВАНО НОВУ ІНСТРУКЦІЮ ПРО ВИБОРИ

Москва. — На доручення липневого Пленуму ЦК КПСС була підготовлена і опублікована в журналі „Партійная жизнь" нова інструкція про вибори, в якій сказано, що члени бюро і секретарі ЦК республік вибиратимуться на пленумах комітетів таємним голосуванням і кандидатів на одне місце може бути декілька. Кооптування нових членів у райкоми, міськкоми і т.д. також буде здійнюватись таємним голосуванням.

Однак є центральна ланка всього сплетіння внутрішньо партійної демократії. Наприклад, питання про число кандидатів на одне місце делегата на вищу конференцію і спосіб визначення переможця. До 60-их років система виборів була така, що перемагав той, хто в таємному голосуванні отримав більше голосів. Заради перемоги над явними сталіністами, М. С. Хрущов пішов на поступ партійному апаратові, в результаті чого на XXII з'їзді було прийняго новий статут, згідно з яким, обраним вважався кожен, хто отримав більше, як 50 відсотків голосів. Таким чином склад бюро легко збільшувався відкритим голосуванням. А там, де число виборців обмежене, висували рівно стільки кандидатів, скільки треба було вибрати.

На XIX партійній конференції було багато пропозицій збільшити число кандидатів, щоб вибори стали виборами, а не виявленням вотуму довір'я. Виглядає, що це й надалі залишилось тільки побажанням, оскільки нова інструкція передбачає, як і раніше, або затверджувати всіх членів комітету, котрі отримали 50 відсотків голосів, або повторити всю процедуру виборів. При виборах делегатів на конференцію, повторна процедура обов'язкова, оскільки число їх обмежене. Повторні вибори очевидно мають на меті втомити делегатів проблеми не таємним, а відкритим голосуванням. Нова інструкція фактично не врахувала рекомендацій XIX конференції, бо замість того, щоб довести вінносну непридатність кандидата, вимагається довести його абсолютну непридатність. Нова інструкція вийшла тиражем всього лише 926.000 примірників, в той час коли членів партії є 20 мільйонів.

Тепер в СССР відбуваються вибори секретарів первинних партійних організацій і помітно незвичайно велике число випадків, коли на парторгів обирають нових кандидатів. В такий спосіб Горбачов розраховує збільшити число прихильників своєї політики перебудови серед молодшого покоління партійних працівників.

Заступник завідуючого організаційним відділом ЦК КПСС Георгій Крючков повідомив, що Політбюро ЦК КПСС дало наказ різко скоротити число партійних апаратчиків, тобто кадрових працівників партійних комітетів на різних рівнях, котрі працювали не на громадських засадах, а отримували платню. Передбачається, що в партійному апараті республік буде звільнено кожного третього штатного працівника, а в апараті ЦК Москви штат буде скорочено майже наполовину. Наприклад, будуть звільнені всі куратори сільського господарства і промисловости.

В листопаді цього року Верховна Рада плянує затвердити ряд поправок до конституції, а також проголосує за необхідність висування кількох кандидатів на один пост. Однак, є сумніви, що старі комуністи, як і раніше, матимуть змогу скласти список кандидатів цілком зі своїх прибічників і прошто вхнути свого кандидата.

ВІЙСЬКОВІ ЧАСТИНИ КҐБ ПРОДОВЖУЮТЬ НАВОДИТИ „ПОРЯДОК" У ВІРМЕНІЇ

Москва. Кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Билл Келлер, покликаючись на совєтські джерела й інформації з Єревану інформує, що військові частини КҐБ продовжують наводити „порядок" у Вірменії, Азербайджані, а зокрема в Нагірному Карабасі, де вони, як інформують інші кореспонденти, вже зуміли частинно опанувати ситуацію, проголосивши обмеження рухів для тамошніх громадян, зокрема вночі, заборонивши при тому всякі зібрання, збори, релігійні відправи, футбольні й інші спортові змагання, закрили навіть більшість кінотеатрів і культурних клюбів.

У четвер, 22-го вересня, військові відділи, які безпосередньо підлягають міністерству державної безпеки, заблькували усі доїзди і виїзди з Єревану, столиці Вірменії, а в пополудневих годинах місто трялося від гуку танків, тяжких автомобілів та іншої зброї. Війська в першу чергу взяли „під опіку" будинки компартії і уряду, але не наближались до маси демонстрантів, число яких перевищувало 300,000 осіб, як кажуть західні кореспонденти, які мали щастя отримати інформації телефонічним й іншим шляхом, наприклад, від дисидентів і представників вірменської спільноти в Москві.

Головним пунктом зібрання демонстрантів була площа біля оперного театру на якій принаймні одна четверта демонстрантів днює і ночує, побоюючись, щоб військовики і міліція не „відібрали" їм місця зібрання.

Центральна телевізійна сітка повідомила рівночасно, що такі протизаходи з введенням військових частин і проголошенням виїнякового стану чи частинно-вийняткового стану, були введені у 16-ох інших частинах Вірменії, Азербайджану і Нагірного Карабаху, особливо там, де є мішане вірменсько-азербайджанське населення. Політичні спостерігачі і західні дипломати кажуть, що це був найбільший показ військової сили і зброї внутрі СССР, використаний Радою Міністрів, міністерством внутрішніх справ і оборони СССР проти громадян Совєтського Союзу та для придушення міжетнічного конфлікту, який, без сумніву, перенісся на відтинок всесоюзний з огляду на становище Верховної Ради СССР і самого генерального секретаря ЦК КПСС Міхаїла Ґорбачова до справи Нагірного Карабаху.

Коментатор телевізії „Время" признався, що місцеві власті у республіках Вірменській і Азербайджанській, втратили контролю над власним населенням, а в Нагірному Карабаху, наприклад, керівництво властиво перебуває в руках спеціяльного комітету складеного з різних верств населення, головно інтеліґенції.

Покищо не відомо, як реагуватиме КҐБ, зглядно наслані ним військові частини, на продовження генерального страйку в Єревані й багатьох інших містах Вірменії. „Треба сподіватися найгіршого — заявили мешканці Єревану, бо ми знаємо їх і їхню тактику". Вони не помилилися в тому випадку. Офіційний представник компартії Вадім Перфілієв заявив, що „ми не будемо довго толерувати такої ситуації у якій товпа наказує, що має уряд робити". Він назвав протести вірменів „анархією" і порушенням конституції СССР. За подіями у південних республіках слідкують також і в інших республіках СССР, можливо для того, щоб максимально використати розхитану ситуацію в імперії для своїх цілей, кажуть спостерігачі.

У Тбілісі розігнали демонстрацію

Тбілісі, Грузія. — У четвер, 22-го вересня, міліція і війська МВД розігнали демонстрацію протесту, що відбулася біля будинку Академії наук Грузії на проспекті Руставелі. Свідками демонстрації були американці, що зібралися у Тбілісі на зустріч з „представниками совєтської громадськости", у тому числі колишній кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" у Москві і автор бестселлера „Росіяни" Гедрик Смит та колишній заступник амбасадора ЗСА в СССР Ричард Комбс.

Під час розгону демонстрації у будинку Спілки кінематографістів Грузії, що знаходиться поряд, американські і совєтські представники обговорювали справи охорони довкілля. У Тбілісі прибуло біля 300 американців. Серед них — офіційні особи, діячі культури, промисловці і звичайні громадяни. Це уже четверта зустріч такого роду. Цього разу на ній присутній совєтський еміґрант Алєксандр Батчан, який висвітлює її для „Голосу Америки".

Протягом двох днів учасники зустрічі обговорювали проблеми прав людини. Кілька грузинських активістів скористали з цих дебатів, щоб закликати уряд вжити заходів до врятування відомого печерного монастиря Давида Гараджі, що знаходиться 80 км від Тбілісі, і збереження грузинської мови.

Приблизно такі ж вимоги висували біля 100 демонстрантів, що зібралися рано біля будинку АН Грузії. Вони закликали закрити артилерійський полігон, сусідство з яким шкідливо діє на монастир Давида Гаредж-

(Закінчення на стор. 4)

У ПРНЯВОРІ ЛУНАЛА УКРАЇНСЬКА МОЛИТОВНА ПІСНЯ

Прнявор, Югославія (Х. Навроцька). — Це назва малої місцевости в Югославії, про яку донедавна мало хто знав. Завдяки Марійці Гельбіг, власниці туристичного бюра Скоп, ми мали змогу брати участь у святкуванні 1000-ліття Християнства в Україні, яке відбулося у Прняворі. Саме вона поїхала ще у жовтні 1987 року до Югославії, де зустрілася з о. канцлером Іваном Дацьком з Риму і спільно зі священиками українських парафій назначили дату 17-го липня ц.р. для відзначення 1000-ліття у Прняворі, де є церква та в будові парафіяльний центр і монастир Сестер Василіянок.

Українські діти виступають під час концерту.

(Фота: Ю. Навроцький, Я. Луців і М. Гельбіг)

Наша тура „Адріятика", провідницями якої були Уляна Бабюк і Христя Сохоцька, приїхала з Риму до порту Пескара, звідкіля кораблем переплили Адріятик до Спліту в Югославії. Зі Спліту, де ми ночували, поїхали до Дубровників, вступаючи по дорозі до Меджугоріє, де явилася Мати Божа шести молодим людям. Учасники тури пішли на гору, де стоїть хрест на пам'ятку появи і багато інших хрестів, які приносять зі собою прочани. У церкві відправляли Молебень, а опісля люди з різних сторін світу, навіть з Африки і Азії, відмовляли вервицю на своїх мовах. Мило вражала присутність великої кількости людей. Ми мали змогу говорити з одною дівчиною яка має візії Богородиці та чує її голос.

Під вечір приїхали ми до Дубровників, де затрималися ще один день і оглянули старе місто зі середньовічних часів.

З Дубровників через Мостар, турецьке місто, заїхали ми до Баня Люки. В неділю, ранком 17-го липня наш автобус заїхав до Прнявору. Вже здалеку побачили ми церкву. Постання парафії в Прняворі датується від 1900 року і нараховує 1,300 вірних. Це найбільше згуртування українців з Галичини. Ті українці до сьогодні задержали українську мову у Богослуженнях, а їхні діти говорять теж українською мовою.

Позаду церкви бачимо високу муровану дзвіницю, дзвони якої сповіщали початок Богослуження.

В долині пишається дуже гарний будинок — парафіяльний центр і монастир, будову якого, на радість Сестер Василіянок, закінчено на час.

Владика Василь Лостен, який прибув спеціяльно на святкування, довершив посвячення того бастіону українства в Югославії разом із Владикою Славомиром Мільошем.

На подвір'ї приготований престіл, дуже гарно прикрашений вишивками та квітами. Все довкола мало святковий вигляд, навіть дерева замаєні квітами.

Починається процесія, по переду якої йшли молоді люди з хоругвами, дальше слідували монахині, священики, а на кінці Владика Лостен і Владика Мікльош, єпископ для українців-католиків у Югославії. В Архиєрейській Службі Божій брали участь хор Сестер Василіянок і хор з Філядельфії. Вірні, яких було приблизно 3,000 зі свічками в руках вислухали Святу Літургію, по закінченню якої відбулося повторення акту Хрищення.

Місцева громада під проводом о. Петра Овада, пароха місцевої церкви, декана та Сестер Василіянок на чолі з протоігуменею Ярославою Іралюк, підготовила величавий полуденок. При накритих, прикрашених квітами столах засіли ієрархи, священство та гості з Америки і Югославії. Після відкриття молитвою, внесено печеного на рожні барана і печену свинку. Дуже вміло полавано страви та усі смачно заїдали.

Після полуденку гості з Америки мали змогу познайомитися з місцевими українцями, які включно з дітьми говорять українською мовою. Знайомилися ми з людьми третього покоління, діди яких приїхали з різних околиць Галичини

Самбірщини, Бучаччини Скалатщини, Перемищини тощо. Ті наші люди відзначаються традиційною українською гостинністю та щи-

(Закінчення на стор. 4)

У СВІТІ

АМЕРИКАНСЬКИЙ ТУРИСТИЧНИЙ корабель, не відомо з яких причин причалив до совєтського порту, без порозуміння з американським військовим командуванням і власниками туристичних бюр. Туристична компанія „Сосаєті експедишен круз", головна квартира якої знаходиться в Сієтл, Вашінгтон, пояснила цей випадок в той спосіб: корабель „Експлорер" перебував із 107 туристами і 70-ма членами залоги у Берінговому морі. Серед пасажирів була американська вчена, яка досліджувала життя тварин в морі. Капітан корабля попросив, мовляв, неназвану по імені вчену, яка плавно розмовляла по-російськи, поговорити телефоном з керівниками міської управи, щоб дозволити туристам оглянути місто. Після цього совєти запросили американців в „гості". Корабель заплив до сибірського порту Провіденіє, не повідомивши про це ані американську амбасаду в Москві, ані Державний департамент, який погрозив туристичній компанії накладенням кари за порушення правил руху туристичних кораблів.

ПАКІСТАНСЬКІ ДЖЕРЕЛА потвердили 21-го вересня ц.р., що у висліді обстрілу Кабулю муджагедінами загинуло 62 особи, а понад 100 були пораненими. Представники тих держав, які вдержують дипломатичні зв'язки з кабульським комуністичним урядом президента Наджібулли кажуть, що обстріл Кабулю відбувається тепер майже кожного дня і тому не слід зупинятися тільки на жертвах останнього випадку. Очевидно, комуністичний режим використовує цей випадок для своїх пропагандивних цілей, а головно для підкреслення жорстокости антикомуністичних повстанців.

ПОСОЛ БОЛГАРСЬКОГО парляменту Сейділя Тахірова, відбуваючи свої вакації в одному з грецьких відпочинкових місць, попросила політичного азилю в турецькому косуляті. Разом з Тіхоровою до приміщення турецького консуляту з'явились її чоловік Ахмед із чотирилітнім сином Тамером. Від понеділка, 19-го вересня ц.р., родина Тіхорових не покидають приміщень консуляту, побоюючись помсти болгарських агентів державної безпеки. Представник турецького міністерства закордонних справ в Анкарі заявив кореспондентам, що прохання родини Тіхорових буде позитивно полагоджене в скорому часі. Рівночасно Туреччина дала грекам вияснення, що не зважаючи на слов'янське прізвище втікачів, вони належать до турецької етнічної спільноти у Болгарії, переслідуваної тамошніми властями.

В АМЕРИЦІ

СЕНАТ ГОЛОСАМИ 94 до 0 одобрив номінацію Лаура Кавазоса на секретаря Департаменту освіти, а кілька годин пізніше віцепрезидент Джордж Буш заприсягнув його на цей високий пост. У спеціяльному церемоніялі в східній залі Білого Дому президент Роналд Реґен назвав д-ра Л. Кавазоса першим еспаномовним членом в президентському кабінеті, називаючи це „прикладом повноцінного блискучого вкладу еспаномовних американців в наше державне життя". Д-р Л. Кавазос прийшов на місце Вілляма Беннета, про нього дуже позитивно висловлювалися сенатори обидвох партій. Перебираючи урядування новозаприсяжений секретар Департаменту освіти перевів пресову конференцію, на яку досі не спромігся ні один член кабінету, бо вона була двомовною.

ПЕРЕЙМАЮЧИСЬ СУПЕРЕЧНИМИ звітами щодо видатків на рятунок щаднично-позичкових інституцій, Державний скарб вирішив перевести свої власні досліди в цій справі. З огляду на це, що згідно з твердженнями багатьох експертів і членів Конгресу частина вище згаданої індустрії знаходиться в далеко гіршому стані, як це досі припускали, виникла пропозиція від демократичного сенатора Вілляма Проксмаєра, голови сенатської Комісії для банкових справ, щоб наступний Конгрес виділив 20 біл. дол. для ліквідації і поєднання цих інституцій з уваги на їхню неспроможність вив'язатись із своїх зобов'язань.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Погана кампанія проти Джорджа Буша

Кожна велика і складна політична кампанія приносить якісь несподіванки. Президентська виборча кампанія принесла в половині вересня — за неповна два місяці перед виборами — справжню несподіванку: активну кампанію частини американських жидів, може навіть з благословенням від Сімона Візенталя з Відня, „ловця воєнних злочинців" поверх сорока років від часу гітлерівського голокосту, - проти різнонаціональних республіканців, які підтримують кандидатуру на президента ЗСА віцепрезидента Джорджа Буша. В наслідок тієї кампанії вісім членів Ради американських національностей зрезиґнували — виступили з цієї організації, протестуючи проти роблених їм закидів „антисемітизму" і сприяння „нацизмові" та „фашизмові", але водночас з'ясовуючи свою резиґнацію, щоб не робити труднощів виборчій кампанії Джорджа Буша. Українці можуть потішати себе, що та жидівська кампанія започаткована газетою „Вашінґтон Джуїш Вік", стосується не тільки нас, українців, але й італійців, румунів, хорватів, і мадярів, та може газета пригадає собі ще якусь немилу йому націю. Таврувати тепер когось, що збирав фонди на оборону Івана Дем'янюка, це такий сам безглуздий закид, як обвинувачення у приналежності до „фашистської" організації „Залізна Ґвардія", якої ніколи в Америці не було.

Жертви цієї наклепницької кампанії виступили з організації національних груп, яка підтримує кандидатуру Буша і сен. Аліфонс Д'Амато, чи хтось інший із виборчого штабу Буша, ті резиґнації прийняв, щоб не наражатись на дальші атаки. Проте у тому штабі, що його очолює Джеймс Бейкер, недавній шеф штабу Білого Дому, є хтось, хто вважає, що треба йти по лінії найменшого опору, щоби „не дразнити" жидівської сторони, або хтось, який уважає, що члени національних груп в ЗСА все одно 8-го листопада ц. р. голосуватимуть за Джорджа Буша й Дена Клейла. Виступ жидівської газети не прийшов випадково і треба здогадуватися, що це плянова акція, щоби почерез очорнювання окремих осіб і окремі національні групи пошкодити Бушові і за всяку ціну, без уваги на методи, переперти вибір губернатора стейту Массачуссетс Майкла Дукакіса. Хоча жидівська громада в ЗСА поділена в поглядах на президентських кандидатів, бож членом республіканської конвенції був також Генрі Кіссінджер, який є поважною фігурою в американсько-жидівському світі, проте більшість жидів в Америці є за Дукакісом, бо дружиною Дукакіса є жидівка і більшість жидів належать, як і Дукакіс, до демократичного ліво-ліберального крила Демократичної партії. В інтересі Совєтського Союзу є перемога Дукакіса, який зразу же заявив за зниження видатків на оборону, за відречення від протиракетної оборони із сферичного обширу, за припинення дальшої продукції бомбардувальника „Б-1-" і за скасування різних заморських баз. Це ж чудовий дарунок Москві. І тільки в реакції на атаки проти Дукакіса за ці його угодівські чи навіть капітулянтські заяви, він раптом заговорив, що він є також за „сильну Америку".

Люди з найближчого оточення Джорджа Буша обманюють його, не з'ясовуючи йому правди про клеветницьку кампанію „Вашінґтон Джуїш Вік". Ця жидівська кампанія може мати різні наслідки: 1) за всією вірогідністю вона спричинить т. зв. „беклеш", поможе Бушові, бо американський загал не симпатизує з методами Їцака Шаміра і його звеличників, і тоді Буш-Квейл можуть здобути „лявінну" перемогу. Але не виключено, що виборча перемога залежатиме від невеличкої більшости електоральних голосів. На це рахують режисери цієї поганої кампанії проти Буша, щоб відтягнути від нього голоси національних груп, обурених напастю на них і тактикою штабу Буша.

Без уваги на вислід виборів, прийде час і нагода сказати Джорджові Бушові і голові його виборчого штабу Бейкерові правду про всю ту клеветницьку кампанію — хто її вів і з якою ціллю. Ліберальна преса завжди таврувала „брудні трюки", що їх ніби робили республіканці. Немає бруднішого трюка, як той, що його тепер переводить „Вашінґтон Джуїш Вік", і ті, що ним користуються, щоби тільки увести до Білого Дому ліберала, який заповів, як свою програму, роззброїти Америку, та який у свому стейті помилував двократного вбивника та, який їде на пропаґандивному коникові — закидаючи всім і вся антисемітизм.

Іван Скочиляс

СПОВНІМ НАШУ ПОВИННІСТЬ

Приналежність до народу, культури, національну свідомість — все це формує історія, докладніше сказавши, пізнання і зрозуміння історії. Тому, щоб не лиш політично, але й духово поневолити український нарід. Москва так систематично віками фальшує історію України. Вона намагається присвоїти собі історичну подію офіційного введення християнства в Україні.

У цьому зударі з Москвою український нарід як у вільному світі, так і в Україні, виявив, що недосяжна містерія в душах предків, що прийняли Христову віру дійшла до нас. Це у нашій підсвідомості, це нас держить, як окремий нарід. Тому так живо, так об'єднано у всьому світі залежно від спроможности, наш нарід торжественно святкує тисячолітній ювілей.

В багатьох випадках вільний світ подивляє розвій нашої спільноти, що зберігає і плекає свою культуру, свою самобутність. Саме тому не емоціями, а розумом доцільно керуватися та оцінювати дійсність. А дійсність така, що Тисячоліття Християнства в Україні, активізація свідомости про цю історичну подію, а впарі із цим невільниче положення України у сучасному світі поставили у цілій ширині на світовій політичній арені проблему свободи релігії, сумління, свободи людини в Україні.

І ця дійсність вимагає від нас, що живемо у ЗСА нашої присутности, масової присутности, на жовтневих торжествах у Вашінґтоні, що їх організує Крайовий Комітет 7-го — 9-го жовтня ц. р.

Саме ця дійсність вимагає від нас, щоб ми виявили перед світом на терені столиці світової потуги, що нею є ЗСА, що: дякуючи Господеві за дар віри, ми є прямими спадкоємцями цієї історичної події українського народу, що ми творимо духову єдність з народом в Україні, що змагаємося, щоб свобода віровизнання, свобода совісти, слова й повна свобода для народу в Україні стала дійсністю.

Наша присутність, масова присутність, під час святкувань у Вашінґтоні буде маніфестацією живучости й духової єдности українського народу, маніфестацією нашої віри у місію українського народу, маніфестацією про потребу свободи для українського народу, бо свобода є для усіх народів.

Встаньмо! Щоб світ побачив нас об'єднаних у ювілеї Тисячоліття. Це буде свідоцтвом нашої свідомости, нашої зрілости, як народу на службі для добра прав ди й справедливости, як вияв пошани до наших пред ків і як подяка Богові за дар віри.

Андрій Бук

ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД ЗА ЛІТО

II.

Міжнародна асоціяція летунства подає, що рух летів за перший піврік ц. р. збільшився на шість відс. Замовлення на „Боїнг" літаки для війська і комерції далі зростає. Цього року вже продано 466 цих літаків на 40 більйонів долярів (дотепер рекорд). Останньо летунська лінія Дельта замовила ці літаки на шість більйонів долярів, а Швеція на — 175 мільйонів долярів, виконання замовлень потриває кілька років.

Бизнесова продаж зросла на 1.5 відс., п'ятий місяць зростає, найбільше мануфактура 1.8 відс. Світова аґенція тариф і торгівлі подає, що торгівля ц. р. зросте на 5 відс., так само, як минулого року. Особисті доходи в липні зросли на 0.6 відс. на загальну суму чотири більйони долярів, найбільше за шість місяців, а видатки на 0.5 відс. — 3.5 більйона долярів. Уперше ц. р. доходи більші, як видатки. Заробітки зросли на один відсоток.

Торговельний дефіцит у червні 12.5 більйона долярів, несподівано зріс у той час, як Японія мала 7.5 більйона долярів торговельного доходу. Імпорт зріс на 5.6 відс. (40 більйонів долярів — одяг, авта, харчі), а експорт на 2.4 відс. — 27 більйонів долярів, попередні три місяці експорт зростав, тому зменшився торговельний дефіцитовий балянс на 15 відс. — 30 більйонів дол. до 130 більйонів долярів, а федеральний дефіцит до 150 біл. долярів. Торгівля з Канадою (найбільший тоговельний партнер) дала 1.65 більйона канадських долярів доходу, два рази більше як попереднього місяця, з Японією 4.5 більйона долярів дефіциту, з Европою два біл. долярів, з „чотирьома тиграми" (Тайван, Південна Корея, Сінґапур, Гонґ-Конґ) 2.7 більйона долярів. Останньо зросли торговельні зносини з чотирьома державами Східньої Европи: Німеччиною, Мадярщиною, Румунією і Болгарією.

Фабрики, копальні і обслуга працювали на повну силу, даючи видатність на 83.5 відс. (в червні 83.1 відс.), найбільше за останніх вісім років, четвертий підряд місяць зростають, що вказує, що економіка далі динамічна. Достава грошей на ринок 500 мільйонів долярів. Доляр далі тратить на вартості і фінансові аналітики твердять, що це буде і в дальшому, а це збільшить експорт, економічний ріст і затруднення.

Через горяч і посуху врожай ц. р. зменшиться на 35 відс., ціни на фармерські продукти зростуть, найбільше від 1984 року, головно збіжжя і ярина. Фармерські доходи зменшаться на більйони долярів. Конгрес та Сенат рішив і Президент уже підписав 3.9 більйона долярів допомоги, платні після 1-го жовтня. У серпні впали ціни на цукор (10 центів на фунті), через збільшену ц. р. продукцію 2.4 мільйона метричних тонн найбільше на Гаваях (6 відс.) Також впали ціни на вино, тому експорт зріс на 100 відс., але консумція зменшилася на 20 відс. В Европі ціни на вино зросли, найбільше у Франції, за 18 місяців сто відс. Довготривала (сорок днів) висока температура від 90 до 112 ступенів Фаренгайта спричинила брак апаратів до холодження мешкань. Фабрики вже випродукували 3.8 мільйона (20 відс. більше від минулого року), запотребування зростають і продукція зросте рекордово поверх 4 мільйона (дотепер найбільша була в 1979 році — 3 мільйони).

Ціни на оливу далі падуть: сьогодні 13.75 доляра за барилку . Можуть до кінця року впасти до 10 долярів, через збільшену продукцію. ОПЕК звернувся з просьбою до Іраку зменшити продукцію з трьох до 1.6 мільйона барилок денно і до Мехіко, продукує 2.3 міл. барилок денно. Через перемиря між Іраном і Іраком, останній зачав доставляти оливу через Перську затоку (перестав у 1980 році). ЗСА й інші держави відтягають частину кораблів з Перської затоки, а СССР розбудовує базу у Сирії. Конвой кораблів з нафтою коштує ЗСА 20 мільйонів долярів місячно. Через зменшену місцеву продукцію нафти ЗСА нині імпортують 7.3 мільйона барилок денно — 600,000 через Перську затоку. Американська міжнародна компанія сталі продає СССР (перший раз від 1970 р.) 80.000 метричних труб для нафтової індустрії.

Почалися переговори вільної від мита торгівлі між ЗСА і Японією, на перешкоді: комп'ютори, м'ясо, помаранчі і риж. Дотепер ЗСА мають вільну торгівлю з Ізраїлем (від 1985 року). Цього року Сенат затвердив торгівлю з Канадою, яку канадський парлямент через опозицію лібералів відкинув до загальних виборів. Договір вільної торгівлі з Мехіко відкладено через поганий економічний стан.

Члени Організації торгівлі і господарчого розвитку при Організації Об'єднаних Націй — 168 держав закликають комерційні банки вільного світу відписати 30 відс. залеглих позичок 15-ом сильно заборгованим державам на чолі з Бразилією, Мехіко, Філіппінами Венесуелією і Юґославією, які винні 60 відс. з 500 більйонів долярів комерційним банкам. У Бразилії інфляція ц. р. зросла на 400 відс., а довготривала посуха (звичайно, від травня до серпня, ц. р. два місяці довше) знищила 25 відс. збір кави; у висліді ціни сильно зросли. У Мехіко, через крах в економії, інфляція зросла на 20 відс., уряд продовжив замороження цін і платень.

Европейські держави знову домагаються від ЗСА заплатити залеглі внески до ООН, бо в листопаді вичерпається бюджет. ЗСА винні 467 мільйонів долярів, з чого 44 за останні роки і 214 за цей рік. Конґрес рішив заплатити 144 мільйони долярів, оскільки ООН зменшать персонал (164 осіб). Припускають, що ЗСА заплатять частину під кінець цього місяця.

Департамент оборони згідний фінансувати конструкцію спеціяльного комп'ютора, який викаже працю людського мозку. З першого вересня ЗСА відкрила в Москві велику крамницю продажі 4,000 з 345 американських видавців книжок за тверду валюту, невідомо, чи совєтські громадяни зможуть купувати, а два американські комерційні банки відкрили в Ленінграді філії. Рівнож з 1-им вересня урухомлено між Вашінґтоном і Москвою „гарячу лінію". Після чотирьох вершинних конференцій Реґена з Ґорбачовим і „зміни політики" в Москві відносини покращали, почалася фаза нового детанту, архітектом якого західні політики і економісти називають президента Реґена. Обидва є кандидатами на нагороду Нобеля за мир у світі.

Японія почала продукцію нового комерційного літака, зі скорістю 4,000 миль на годину, два з половиною рази більшою від теперішнього британсько-французького літака Конкорд. Ціна мотора біля 300 мільйонів долярів; ЗСА працюють від двох років над новим пасажирським літаком X-30, скорість якого буде чотири разів більша від теперішнього. Лет з Ню Йорку до Токіо — три години, тепер 13 годин. Прем'єр Японії Н. Такешіба відвідував Китайську Народну Республіку в бизнесових і торговельних цілях, через великий китайський ринок і дешевого робітника. Після семи років переговорів Японія уже двічі дала більші позички (першу в 1979 році), а сьогодні 7 більйонів долярів на виплат до 95 років (тим разом меншу, як Китай вимагав) для будови залізниць, летовищ пристаней агрикультури і енергії. Японія є другим, після Гонґ-Конгу, найбільшим торговельним партнером Китаю (23 відс. експорту до Китаю). Останніх два роки експорт зменшився, через барк твердої валюти. Китай невдоволений через брак достави технологічних матеріялів. Через поганий врожай і приріст населення брак

(Закінчення на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про небезпеку однієї... традиції

У нашому народі є багато гарних традицій, які ми повинні плекати і старатися їх продовжувати, передаючи з покоління в покоління.

Але серед них є і такі, які краще було б нам закинути, а вже в ніякому випадку не передавати молодшим. Власне кажучи тут окреслення „традиція" може і не зовсім на місці. Але, як інакше назвати звичай, що вже сторіччями панівний в українців, а це пиття алькоголю. Цього маємо постійні докази в нашій літературі, де аж роїться від описів про те, як щедро проливався алькоголь, на княжих дворах, серед козаків і нашого селянства. Кожна народна п'єса чи опера має з правила постать п'яного, а вже, що і говорити про народні пісні. Отже, традиція — чи ні?

Як звав так звав, але цей поганий звичай продовжується з успіхом досьогодні і це „об'єднано", як в окупованій Україні, так і на вільних землях.

Про це, як пиянство панує в Україні пише тамошня преса доволі тепер одверто, а загострення законів Ґорбачовим щодо продажу алькоголю не багато змінило ситуацію.

Здається, що ми готові до великих і малих жертв во ім'я патріотизму, бо єдиний час, коли українці уміли закинути пиття був перед Другою світовою війною у Західній Україні, коли ми бойкотували алькоголь тому, що він був польським монополем. Якось в тому часі відбувалися вечірки, приватні прийняття, весілля зовсім без алькоголю і учасники вміли забавлятися та мати гумор без такого стимулу.

Але тепер, коли ми не маємо ніякої причини бойкотувати будь-якого алько голю — важко собі уявити товариську українську імпрезу без нього. Розуміється тут діє також вплив довкілля, зокрема на нас, що живемо на американській землі, де кожна гостина зачинається від запитання: „Що вам дати пити?" Однак і це в останніх роках помітно змінилося, коли навіть потягають до судової відповідальности господаря, який своїм гостям дозволяє так багато випити, що вони можуть бути небезпекою, коли провадять автом.

Але у нашій спільноті якось ніхто не зважає на цей новий напрям до зменшення пиття серед американців, а найгірше, що якось ніхто не бере поважно того, що щораз більше поширюється ця давня наша традиція серед української молоді.

Саме тепер, коли недавно закінчилися літні вакації і нашу молодь бачили всі у більших скупченнях на різних таборах, літніх оселях, товариських зустрічах, кожний із власного спостереження може підтвердити як неприємно було зустрічати наших молодих, а часом просто дітей із пляшкою в руках у підхмеленому стані і як це вже належить до самозрозумілої картини нашого життя.

І саме тому, що ця картина так різко знову стала перед очами, насувається питання, чому українська громада, а зокрема батьки неповнолітніх дітей так легковажно ставляться до цієї проблеми і чому спільними силами не боряться проти цього зла, так поширеного серед нашої молоді?

Це є завдання у першу чергу самих батьків, і якщо вони далі будуть так „через пальці" глядіти і ще потурати цій давній, але небезпечній у своїх наслідках „традиції", тоді будемо мати щораз більше нещасливих автових випадків, зламаних індивідуальностей і наркоманів, які починаючи від алькоголю, потребують відтак уже сильнішого побуджуючого середника.

Час найвищий, щоб ми вкінці здали собі справу, що давній народний звичай — кожну товариську зустріч скроплювати алькоголем — сьогодні став куди більше небезпечний, як у часах, коли ще їздили волами. А зокрема він небезпечний для тих, що не мають відповідних років, ані відпорности організму.

О-КА

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩЕ ПРО ПІСНЮ

У двох числах „Свободи" (160 і 170) є замітки про пісню з козацьких часів.

Треба підкреслити, що з музичної точки зору добре звучить „засвистали козаченьки", а зовсім несприятливе „засвіт встали". Українська мова є мелодійна і вона виминає скупчення приголосних, зокрема у співі; а тут маємо аж чотирьох приголосних разом: остання у слові „засвіт" і три перші у „встали". Незручно співати.

Любов Цегельська

Рочестер, Н. Й.

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

Василь Дідюк

ПОКРОВИТЕЛЬКА УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА

Від часів християнства в Україні, 1-го жовтня, або за новим календарним стилем 14-го цього ж місяця, святкували в Україні як велике свято Покрови Божої Матері. До Неї, як до своєї найближчої заступниці звертався український нарід у годинах радости, в годинах горя, журби й смутку, шукаючи захисту і допомоги. В давні часи татарських лихоліть люди прибігали до захисту Святої Покрови. Воїни, вступаючи в бій з татарами, молились: ...„Свята Покрово, поверни мене живого", а повернувшись у святих церквах дякували Матері Божій за те, що вона захоронила їх своїм святим омофором. З вдячности і любови козаки побудували на Запорізькій Січі Святопокровську церкву і молилися у ній, благаючи захисту і допомоги в боротьбі з турками і татарами. В дальшій нашій історії Покрова стала покровителькою усіх „гнаних і переслідуваних", тих, хто бореться за правду Христову проти зла диявола, за віру проти безвір'я, за волю проти неволі і рабства.

Ця велика віра в силу захисту Святої Покрови, коли з царського наказу москалі обступили, руйнуючи Січ, козаки покинули все - і коней, і волів, і нерухоме майно, а взяли лише ікону Святої Покрови із запорізької церкви. Вони вірили що майно, це все земське, а ікона — це Боже, чого не можна залишити Москві на поталу і знищення. Великий наш Шевченко так описує цю подію:

...Як мандрували день і ніч,
Як покидали запорожці
Великий Луг і матір Січ,
Взяли з собою Матір Божу,
А більш нічого не взяли,
І в Крим до хана понесли
На нове горе-Запорожжя.

А далі Шевченко пише:

Хоч позволив хан на пісках
Новим кошем стати,
Та заказав запорожцям
Церкву будувати.
У наметі поставили
Образ Пресвятої
І нищечком молилися...

„І нищечком молилися". І хіба це не пророчисте для долі України? Молилися нишком наші люди у XVIII і так же моляться у XX столітті. І моляться вони до Матері нашого Спасителя, моляться святій Покрові і все про те, щоби вона охоронила їх під своїм святим Покровом у боротьбі за свою святу правду та правду Божу.

Свято Покрови стало опікуном українського війська — української зброї, стало символом невмирущости українських національних традицій. Пісню, що її співали козаки „Нам поможе святий Юрій і Пречиста мати" дотепер співає наше військо і нарід. Були тяжкі часи для нашого народу і, здавалось би, завмирали наші військові традиції, то раптом воскресали вони у повному блиску з точними і повними подібностями військових форм у минулому. Таке воскресіння традицій української зброї бачили ми у роках визвольних змагань, під час яких боролись ми за ті самі ідеали, за які боролися ті, що винесли ікону святої Покрови з церкви Запорізької Січі, козаки в роки Івана Мазепи, Січові Стрільці та вояки нашої славної УПА.

Свято Покрови стало поєднуючим елементом, що пов'язує в єдине-ціле героїчний змаг українського народу за своє право жити вільним ні від кого незалежним життям. Тому не зовсім постановою Української Головної Визвольної Ради і Головного Командування УПА з 30-го травня 1947 року визначається день 14-го жовтня 1942 року днем козацьким святом Покрови. Цей наказ УГВР і УПА пригадує нам і нашим наслідникам про те, що українське військо, як колись так і тепер, а також в майбутньому, було, є і буде військом Правди Божої, військом, що боролося і бореться по стороні добра проти зла і неволі. Воно є і буде військом, що йде з хрестом і мечем проти диявола з вірою, що тільки такою зброєю переможе. УПА стала не лише спадкоємцем українських військових традицій , але й стала тим кільцем у історичному ланцюгу, яким поєднується наше сучасне з минулим і майбутнім.

Отже, складаючи у жовтні поклін нашій небесній Матері, Покровитецьці української зброї у 45-ту річницю Української Повстанської Армії, 40-ву річницю Великого Рейду УПА на Захід та 80-ої річниці з дня народження Головного Командира УПА та Генерального Секретаря УГВР ген. Р. Шухевича-Т.Чупринки, не забудьмо згадати всіх тих, що на протязі довгих змагань нашого народу „віддали життя за друзів своїх, бо солодко і почесно вмирати за батьківщину" — так старинні римляни висловлювались про своїх героїв. Великий англійський письменник Тома Корнвел у творі п.з. „Вшанування героїв" пише: ...„що все вартісне і велике в житті народів виростає з правди, щирости і правдивого героїзму!"

З такої правди, щирости задумів, безмежної любови до України, з героїзму душі вирощеної на прикладах героїчних постатей народу виросла Українська Повстанська Армія, що стала нашою українською правдою, славою і прапором боротьби за перемогу! Сьогодні з перспективи часу, вже ніхто не зможе заперечити факту, що УПА — це було неминуче й конечне завершення того, що глибоко запало в серце народу і відізвалось Шевченковими словами: „Вставайте, кайдани порвіте, і вражою злою кров'ю волю окропіте! " І вкінці Шевченкове — зleліяне вірою: „Борітеся — поборете!"

За свою правду і силу та волю продовжує наш нарід свою нерівну боротьбу. Бореться, різними способами й засобами, як колись боролися його предки і молиться так само, як і колись вони молилися до Матері Божої: „О, Мати Божа, зглянься Ти над нами! Допоможи нашому народові здобути волю!"

А до того часу хай світить нам дух упавших борців за волю України. УПА хай ушляхетнює усі наші задуми та почини. Любов України, що чинно плекалася у її рядах, хай буде прикладом для усіх нас, для нашої дальшої праці і дії. Тому, нехай цьогорічне відзначування Свята Покрови — свята УПА не буде тільки звичайною рутиною. Пам'ятаймо, що наш нарід у неволі. Піднесім голос протесту перед культурним світом. Подумаймо, як і що робимо ми тут, щоби допомогти нашому народові у його визвольних змаганнях. Пам'ятаймо слова Є. Коновальця: „Волі українського народу до самостійного життя не знищать ні ворс тюрми, ні заслання, бо Україна є нездобутнім бастіоном героїв і борців".

УКРАЇНКИ ВЗЯЛИ АКТИВНУ УЧАСТЬ У СВЯТКУВАННЯХ 100-ЛІТТЯ МІЖНАРОДНОЇ ЖІНОЧОЇ РАДИ

У столиці Америки — Вашінгтоні відбулась у днях від 27-го червня до 5-го липня 1988 року Конвенція Міжнародної Жіночої Ради (ICW), яка урочисто відсвяткувала 100-ліття свого існування, як також 100-ліття НРЖ — Національної Ради Жінок ЗСА. Міжнародна Жіноча Рада була заснована в 1988 році саме у Вашінгтоні.

Колишня референтка Клер де Гердеварі, Марта Хомяк і Дейзі С. Джордж провадять сесію Комітету міжнародних справ і миру.

Святкування пройшли величаво — прибуло на них понад 700 делегаток із 75-ти країн світу. Між делегатками було поважне число українок із ЗСА, Канади й Австралії. Українки входили у склад делегацій Національних рад країн їхнього поселення.

Союз Українок Америки, який від 1952 року є членом Національної Ради Жінок ЗСА, перший раз за час свого 36-літнього членства в НРЖ мав з її рамени на Конвенції три делегатки та ряд обсерваторів і гостей. Делегатками від СУА були: Марія Савчак, голова СУА і член Управи НРЖ; д-р Марта Богачевська Хом'як, заступниця голови СУА і заступниця голови НРЖ; Ірина Куровицька, вільний член Екзекутиви СУА і її відпоручниця до НРЖ, де вона є членом Комісії міжнародної гостинности. Обсерваторами на Конвенції були: Іванна Рожанковська, почесна голова СУА; д-р Іванна Ратич, заступниця голови СУА; Ольга Гнатейко, заступниця голови СУА, і Марія Томоруг, кореспонденційна секретарка СУА. Д-р Марія Квітковська, голова СФУЖО, брала участь як обсерватор, а Ірина Кушнір була гостею.

У склад Канадської делегації входили як обсерватори: Галя Гнатишин, Марія Ткачук, Анастазія Буряник, Марія Бендас, — усі зі Саскатуну, та Евгенія Микитяк з Калгарі — членки Союзу Українок Канади, і Мирослава Стельмах з Вінніпегу, членка об'єднання Жінок Ліги Визволення України. Галина Данко, членка Союзу Українок Австралії, була делегаткою Національної Ради Жінок Австралії.

Необхідним є згадати, що Національна Рада Жінок України, яка постала в Києві у 1919 році, була членом Міжнародної Жіночої Ради і брала участь у її Конвенції у Вашінгтоні у 1925 році. Галина Чикаленко Келлер була делегаткою на цю Конвенцію. На вимогу делегаток Польщі, які висунули закид, що Україна втратила свою незалежність, а тому не повинна бути членом МЖР, Національну Раду Жінок України виключено з Міжнародної Ради Жінок. Нічого не помогли старання співосновниці та колишньої довголітньої голови МЖР леді Абердін — великої приятельки українок та української справи.

Урочисте відкриття Конвенції відбулось у Центрі Кеннеді в понеділок, 27-го червня 1988 року, у пополудневих годинах. Імпозантне враження на присутніх зробило внесення прапорів поодиноких Національних Рад Жінок із приблизно 75-ти країн світу. Прапори вносили дівчата — членки американського скавтінгу. За кожним прапором йшла голова даної Ради у народному вбранні своєї країни. Який жаль, що не було українського прапору, ані жінки в українському народному вбранні!

Програму святкувань відкрила Мерінелл Саліван, голова Національної Ради Жінок ЗСА; промови і привіти від високопоставлених державних осіб та музичні і хорові точки виповнили церемоніял відкриття ювілейних святкувань 100-ліття Міжнародної Жіночої Ради та Національної Ради Жінок ЗСА.

Того самого вечора, у великій бенкетовій залі готелю Маріотт, де проходили всі наради Конвенції, відбувся величавий і багатолюдний бенкет. Приємною несподіванкою для присявних був виступ під час бенкету внучки леді Абердін, леді Джессамин Гармсворт, яка теплими словами із певною дозою гумору розказала про свою славну бабуню. Леді Гармсворт брала участь у Конвенції як делегатка Національної Ради Жінок Великобританії.

Наступні дні Конвенції були виповнені пленарними сесіями та засіданнями комісій. Комісії випрацювали резолюції, з яких деякі варт згадати: створення нових освітніх можливостей для студентів, поліпшення харчування і здоров'я у родинах, заходи щоб не допускати до занечищування океанів нуклеарними відпадками, піднести життєвий рівень жінок з низькими доходами, протидіяти вживанню наркотиків, виступати проти всіх форм апартеїду (резолюцію подано з нагоди 40-ліття Деклярації прав людини), включати погляди жінок у міжнародних переговорах та більше допускати жінок на відповідальні пости як на громадському, так і на державному і міжнародному рівнях, старатися щоб молоді жінки включалися до жіночих організацій своїх країн та були активні в них, забезпечити права дитини, опікуватися старшими та багато інших.

Як проєкти резолюцій, так і пляни праці на наступні три роки широко дискутовано.

Сукча Гонг, колишній президент Міжнародної жіночої ради, і Марта Хомяк.

Президент Міжнародної жіночої ради Лілі Бойкенс з головою СУА Марією Савчак. За ними Марія Душник.

Ділові наради закінчилися у понеділок 4-го липня по полудні. Уступаюча голова Національної Ради Жінок доктор Сукча Гонг передала діловодство новообраній голові Лілі Буйкенс. Ведуча нарадами дама Мірям Делл подякувала усім тим, хто причинився до успіху ювілейної Конвенції, в тому числі і Союзові Українок Америки та його членкам. Святкування ще продовжувалися — увечорі того ж дня, коли учасниці Конвенції зібралися на площі під пам'ятником Вашінгтонові та спільно з масами народу, під звуки оркестр і під освіченим бенгальськими огнями небом, відмітили річницю незалежности Америки.

У вівторок, 5-го липня, учасниці від'їхали автобусами до Ню Йорку, де їх гостили генеральний секретар Об'єднаних Націй Гавієр Перез де Куеяр і посадник міста Ню Йорку Едвард Кач.

Екзекутива СУА приймала у своїй канцелярії українок з Канади і Австралії, які опісля відвідали Український Музей.

Одною з цікавих точок програми святкувань була Служба Божа в неділю, 3-го липня, що відбулася на площі перед готелем. Молитви відмовили представники різних віроісповідань: багайського, будиського, гіндуського, жидівського, мусулманського і християнського. Після того всі присутні відспівали американську пісню з часів громадянської війни, а на закінчення голова кожної делегації мовою своєї країни сказала: „Ідіть в мирі".

З нагоди ювілейної Конвенції влаштовано цілий ряд прийнять, що їх спонзорували різні посольства й інші установи. У новому, прегарному будинку Національного Музею Жінок у Мистецтві, відбулося елегантне прийняття, господинею якого була графиня Аліція Паолоцці. Під час прийняття відзначено за спеціяльні заслуги для Міжнародної Ради Жінок і Національної Ради Жінок ЗСА колишню голову НРЖ пок. Гоп Скілман Шери та Бетті Геллінгер Солцман, почесну голову НРЖ і довголітню голову Комісії міжнародної гостинности.

Державний секретар Джордж Шулц гостив учасниць Конвенції у парадній залі „Бенджамін Франклін" Державного Департаменту. У городі історичного будинку Сівалл Белмонт Гавз, де є осідок американської Національної Жіночої партії, під шатрами відбулося прийняття із шампаном. Національна Жіноча партія — одна з найстарших американських жіночих організацій — була заснована в 1913 році і в цьому році святкувала своє 75-ліття. З тієї нагоди церемоніяльно посаджено в городі дерево магнолію. Союз Українок Америки є членом цієї партії.

У городі Афрікер Гавз під просторими шатрами влаштували прийняття членки американської організації негритянок-професіоналісток. У просторому, недавно перебудованому з міської школи будинкові приміщується модерно влаштований негритянський музей. Афрікер Гавз — це добродійна організація, яка допомагає економічному і професійному розвиткові країн Африки. Крім вищезгаданих прийнять, поодинокі посольства влаштовували гостини у своїх приміщеннях.

У числі тих всіх прийнять, які були складовою частиною ювілейної програми, було теж прийняття, господарем якого був Союз Українок Америки. Відбулося воно в суботу, 2-го липня увечорі, у великій залі престижевого Крайового Прес-Клюбу, який межує з готелем Маріотт. На прийняття прийшли всі запрошені гості — понад 400 осіб, із різних країн світу — багато із них у цікавих екзотичних вбраннях. Прийшов цілий провід Міжнародної Жіночої Ради — її уступаюча президентка д-р Сукча Гонг з Кореї, новообрана президентка Лілі Буйкенс з Бельгії, президентка Національної Ради Жінок ЗСА Мерінелл Саліван, почесна голова Міжнародної Жіночої Ради дама Мірям Делл з Нової Зеляндії, колишня голова МЖР дама Мері Крейнг Шулер із ЗСА, голова відзначення сторіччя та колишня голова НРЖ ЗСА Ненсі Баркер, і графина Аліція Паолоцці, голова відзначення святкувань з рамени МЖР. Присутніми були члени новообраної та уступаючої управи МЖР, члени управи НРЖ ЗСА, голова СФУЖО д-р Марія Квітковська, члени Головної Управи СУА, голова Національної Жіночої партії Елізабет Чіттик та багато інших визначних жінок.

Гостину відкрила і вела програму д-р Марта Богачевська-Хом'як. Марія Савчак, голова СУА, привітала гостей, між якими були теж визначні українці Вашінгтону. Слідував привіт від голови НРЖ ЗСА Мерінелл Саліван, яка при тому передала на руки голови СУА грамоту признання за вклад праці членок СУА у підготову ювілейної Конвенції; привіт від уступаючої голови МЖР; новообраної голови, та від її почесної голови. Кульмінаційною точкою гостини був показ історичної ноші українки, що його перевів 64-ій Відділ СУА з Ню Йорку. Ведуча програмою д-р М. Б.-Хом'як давала пояснення до поодиноких одягів, а при тому коротко сказала про святкування 1000-ліття Християнства на Україні та представила присутнім голову Крайового Комітету Святкувань д-ра Юрія Старосольського.

Показ історичної ноші викликав величезне зацікавлення присутніх, які просили про додаткові інформації та робили спільно з поодинокими модельками безліч фотографій. Христина Воєвідка, ініціятор виготовлення згаданої ноші, була теж присутня на гостині.

Входячи на залю, гості вписувалися до книги відвідувачів та одержали інформативну брошуру про Союз Українок Америки, картки писанок з поясненнями п'ятьома мовами, які видав Український Музей, та брошурку про українську ікону, що видала з нагоди 1000-ліття Християнства на Україні родина Чопівських.

Після прийняття Аня Дидик-Петренко перевела для „Голосу Америки" інтерв'ю з Марією Савчак, головою СУА, яке було передане на Україну.

Участь Союзу Українок Америки у ювілейній Конвенції була дуже наглядна. Членки Вашінгтонського 78-го Відділу СУА зайнялися реєстрацією делегаток на Конвенцію: зголошених було 500 осіб, а прибуло їх понад 700. Пані подолали це і перевели реєстрацію дуже справно. Виховна референтка СУА Оля Тритяк зголосилася до праці як доброволець і на протязі цілого тижня помагала у всьому, що було потрібно, як теж помагали у кожній потребі делегатки та обсерватори СУА. При тому треба підкреслити, що наші пані використували кожну нагоду, щоб інформувати про Україну.

З нагоди Конвенції видано пропам'ятну книжку „Блискуча Візія — 1888-1988-2088" (Splendid Vision), яку одержали всі делегатки. Союз Українок Америки помістив у ній коротку свою історію.

Те, що на прийняття СУА прийшло так багато гостей з різних частин світу, що до канцелярії СУА наспіли від учасників десятки листів подяки і признання, доказує, що Союз Українок Америки мав великий успіх на ювілейній Конвенції Міжнародної Жіночої Ради. Свідчить також про те, що діяльність українських жінок, зорганізованих в СУА, дала наскрізь позитивні вислідди. Резолюція, яку прийняла XXI Конвенція СУА у травні 1987 р., що ...„сила зорганізованого жіноцтва має вплив на події історичної ваги", себе повністю виправдала і наявно підкреслила потребу включитися в ряди Союзу Українок Америки.

М. С.

ДИПЛОМАТИ В ОРГАНІЗАЦІЇ Об'єднаних Націях, зокрема в секретаріяті погоджуються з думкою, що фактично президент Роналд Реґен своїм потягненням врятував від банкрутства цю міжнародну організацію. Як відомо, З'єднані Стейти Америки вирішили заплатити залеглі суми до каси ООН, які були стримані тому, що ООН вела не сумісну з американською закордонною політикою тактику фаворизування комуністичних держав і держав Третього світу. Раніше було сказано, що у випадку відмови ЗСА, ООН розпічне в листопаді цього року звільняти численних урядовців і зменшувати число своїх агенцій у світі. Крім того Уряд ЗСА домагався, щоб кожна держава, включно з комуно-московською імперією, вплачувала призначену її вкладку до каси ООН.

СИТУАЦІЯ НА ОКУПОВАНИХ Ізраїлем арабських землях, західньому березі ріки Йордан і смузі Ґази, погіршується. Наказом головного командування ізраїльської армії адміністрація окупованими землями закрила усі шляхи виїзду із західнього берега ріки Йордану для громадян арабського походження у періоді жидівських свят, які, нібито, могли використати для посилення їхніх терористичних активностей. У смузі Ґази натомість численні зудари провокують ізраїльські цивільні поселенці, озброєні до зубів автоматичною зброєю, які стріляють арабів за кожну друбницю. Недавно водій тягарового автомобіля відкрив вогонь по підлітках, які обкидували його автомобіль камінням, поранивши тяжко одного 11-літнього хлопця. Таких і подібних випадків на окупованих землях є більше, але про них не пише ізраїльська й навіть американська преса.

ЗГІДНО З ІНФОРМАЦІЯМИ з Ісламабаду, столиці Пакістану, працівники державної служби безпеки в Афганістані заарештували 20-го вересня західньонімецького лікаря Бенна Шпліта і медсестру Лію Гохштальдт за те, що вони без дозволу перейшли пакістансько-афганський кордон. Обидвоє медики належать до добровольчої групи західньонімецьких медиків, яка виїжджає до багатьох країн світу і несе медичну допомогу для потребуючих, не беручи за це жадної винагороди. Цю організацію підтримують численні німецькі й ненімецькі установи та урядові агенції тимбільше, що чимало її членів перебувають сьогодні в багатьох країнах Третього світу і рятують там, особливо дітей, від численних хворіб. Кажуть, що представник ООН звернувся до президента Афганістану Наджібулли, щоб він наказав звільнити двоє німців, які несли медичну допомогу для населення і не займалися жадним шпигунством.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Стефана Плескуна

чоловіка нашої співробітниці Анастасії Плескун

$196.00 на СЛУЖБИ БОЖІ в Куритибі, Бразилія, зложили

ПРАЦІВНИКИ
В-ва „СВОБОДА"
та УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
Найдорожчої
ДРУЖИНИ, МАМИ І БАБУНІ

св. п.

СТЕПАНІЇ НАТАЛІЇ ВОРОХ

з МАНЬОВСЬКИХ

буде відправлена

СВЯТА ЛІТУРГІЯ І ПАНАХИДА

у понеділок, 26-го вересня 1988 року
о год. 7:45 ранку
в українській католицькій церкві
св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.

Про молитви за спокій Душі Покійної просять:

муж — СТЕПАН
з дітьми, внуками і родиною

У П'ЯТУ СУМНУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ нашого Найдорожчого МУЖА, БАТЬКА І ДІДА

бл. п. проф. д-ра

Зіновія Храпливого

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

1-го жовтня 1988 р. в каплиці церкви св. Володимира в Матаван, Н. Дж., о год. 8-ій ранку; у манастирі оо. Студитів у Вудстаку, Канада та в церкві св. Володимира в Парижі, Франція.

Прошу згадати Його у своїх молитвах.

Для вшанування Його дорогої пам'яті складаю 200 дол. на Гарвардський Проєкт і 200 дол. на стипендії в Бразилії.

МАРІЯ ХРАПЛИВА — дружина
АНДРІЙ І ЛЕНЯ з родинами — діти

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ,
що слідує 25-го вересня 1988 р.
сповіщаємо сумну вістку
РІДНИМ, ОДНОСЕЛЬЧАНАМ І ПРИЯТЕЛЯМ по ЗБРОЇ,
що 17-го серпня 1988 р. по довгій недузі,
помер на 64-му році життя

бл. п.

Григорій Булат (Клич)

колишній вояк УПА сотні КРУКА.

ПОХОРОН відбувся 19-го серпня 1988 р. з церкви св. Михаїла у Yonkers, N.Y. на цвинтар Mount Hope in Hasting-on-Hudson, N.Y.

Залишені в жалобі:
жінка — МАРІЯ
дочка — ЛЕСЯ з чоловіком ФРАНКОМ
внуки — ВАЛЕРІЯ І ОЛЕКСАНДЕР
син — РОМАН
сестра — МАРІЯ з дітьми і внуками
сестра — ЕВФРОЗИНА з чоловіком ПЕТРОМ, дітьми і внуками
брат — ІВАН з жінкою ІРИНОЮ, дітьми і внуками
ближча і дальша Родина в ЗСА, Україні, Польщі, Канаді і Англії

ВАШІНҐТОНСЬКІ СВЯТКУВАННЯ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИСТИЯНСТВА В УКРАЇНІ

В ДНЯХ 7-го, 8-го і 9-го ЖОВТНЯ Ц.Р.

Крайовий Комітет 1000-ліття Християнства в Україні подає новий список готелів в околиці Вашінгтону, **де ще можна замовити собі приміщення:**

1. Holiday Inn-Calverton (about 30 min. from downtown D.C.)
   4095 Powder Mill Rd.
   Beltsville, Md.
   301 937-4422
   $59 per night for 1 to 4 people (for goup rate ask for the Ukrainian Millennium Committee rate)
   Reservations deadline is Sept. 30 — only 40 rooms available.
2. Holiday Inn-Greenbelt (about 30 min. from downtown D.C.)
   7200 Hanover Dr.
   Greenbelt, Md.
   301 982-7000
   $74 for a single; $4 for each additional person to four per room.
3. Embassy Suites-Georgetown
   1250 — 22nd St., N.W.
   Washington, D.C.
   202 857-3388
   $89 per night for 1 to 4 people
   Very limited availability
4. Embassy Suites-Crystal City
   1300 Jefferson David Highway
   Arlington, Va.
   703 979-9799
   $89 per night for 1 to 4 people
   Limited availability

3 попередньо проголошених готелів ще є місця у таких готелях:

1. Quality Inn-Alexandria, Va.
   $70 for single or double (for group rate ask for the Ukrainian Millennium Committee rate)
   Limited availability
2. Best Western-Ambassador (about 30 min. from downtown D.C.)
   Wheaton, Md.
   301 933-1300
   $55 single; $63 double
3. Econo-Travel Lodge
   Arlington, Va.
   703 524-9800
   $39.95 for single or double
4. American Inn.
   Bethesda, Md.
   301 656-9300
   $45 single; $50 double
5. Sheraton Inn.
   Silver Spring, Md.
   301 589-5200
   $62 single or double (weekend rate)

Замовлення треба робити негайно.

У Прняворі...

(Закінчення зі стор. 1)

рістю. Ми стараємося довідатися як можна їм допомогти. Збираємо адреси священиків та сестер - монахинь, говоримо з тамошніми людьми, які оповідають про стан їхнього життя. При тому довідуємося, що саме цього року парох о. П. Овад висилає до Малої Семінарії в Римі шістьох своїх молодих парафіян, які є в дуже скрутних матеріяльних умовинах, та їм конечна допомога. Ми обіцяємо що наші земляки в Америці напевно відгукнуться з фінансовою допомогою, для тих, так потрібних в Югославії майбутніх священиків.

Оглядаємо виставку, яка складається з цікавих світлин колишніх парохів, як теж є там світлини о. митрата Базюка, який перебував в Боснії на початку століття і Митрополита Андрея Шептицького, який опікувався і відвідував українські громади. Є теж дуже вартісна збірка церковних книг з XVII і XVIII століть, друкованих в більшості у Ставропігії у Львові. Бачимо ми чудову стару Євангелію, церковні ризи, хрести, тощо Все задержане в доброму стані. Є теж господарське знаряддя і предмети щоденного вжитку з давніх часів. Намовляємо, щоби створили музей.

По полудні відбувся концерт з виступом дітей і хору Сестер Василіянок. Опісля почалася забава при звуках дуже доброї оркестри з Баня Люки та співом членів оркестри. Усі пісні були нам відомі зі забав в Америці. На хвилину видавалося нам що ми на Союзівці. Тут ми знайшли безпосередність та щирість людей наших людей з третього і четвертого поколінь, народжених у Югославії, які тішилися нами, що ми трудилися, щоб їх відвідати, а ми раділи цією зустрічею, бо побачили наш народ сильним, який свартий кожної допомоги.

Щире спасибі Марійці Гельбі за її ідею зорганізування тур до Югославії на святкування славного, незабутнього, повного вражень ювілею Тисячоліття.

Владика С. Міклош, єпископ УКЦеркви в Югославії читає євангеліє.

Оркестра з Баня Люки пригрaє до танців.
(Фото: о. П. Овад, парох в Прняворі)

Населення Прнявора, в тому багато молодих людей, побожно слухає Служби Божої.

Економічний...

(Закінчення зі стор. 2)

харчів і речей першої потреби, ціни зростають, народ панічно викуповує велику кількість всього, робить запаси. Через зростаючі гуртові і роздрібні ціни (25 відс.), харчі (100 відс.), заробітні платні (15 відс.) і інфляцію уряд заморозив ціни і платні до кінця року і на — наступний зменшив державні видатки, банкові кредити та доставу гроша на ринок. Цього року уряд другий раз купив у ЗСА два мільйони метричних тонн пшениці.

Білий Дім затвердив експорт трьох сателітів, що їх випустять у стратосферу в Китаї дешевим коштом; деякі сенатори і Департамент торгівлі незадоволені, бо це пошкодить американському бизнесові. Міністер фінансів Китаю з новим роком зарядив торг державним бондам, щоб припинити їхню продаж,,чорному ринкові поодиноких провінцій, які протягом семи років давали фінансову допомогу провінціям. Також Мадярщина з новим роком відчиняє біржу вартісних паперів підприємств.

Новий торговельний договір зі Совєтським Союзом досі не узгіднено. Торги ідуть вже другий рік. Останньо з Москви перенесено його до Відня, вкінці до Вашінгтону. Через брак твердої валюти (золото на вичерпанні, нафту забирають сателіти) Совєтський Союз вимагає нижчу ціну, на що ЗСА не годиться, через інші держави і зменшений врожай через посуху, хоч мають великі запаси з минулих років і можуть експортувати до 500 мільйонів метричних тонн збіжжя. Колгоспна ситема крахує (25 відс. збіжжя пропадає на полі), 40 місячна перебудова не допомагає. Далі є брак харчів і речей першої потреби. По великих містах включно з Москвою — брак м'яса, цукру, молока, овочів, не зважаючи на масовий кожнорічний імпорт. Останньо совєтський уряд знову закупив 100,000 метричних тонн пшениці (четвертий раз в цьому році) і 900,000 метричних тонн кукурудзи. Виріб харчових продуктів є поганої якости, як це подає „Літературна Газета". Індустрійна продукція — 40 відс. поганої якости. Понад 70-річна продукція — сорок відс. поганої якости. 70 літня диктатура пролетаріяту зруйнувала економічний стан країни, через великі видатки на зброю і пропаганду. Сам Е. Шеварднадзе каже, що 19 відс. народної продукції іде на зброю, а совєтські економісти твердять, що сорок (в ЗСА — 5.9 відс.) Сама Куба пожирає 5 більйонів долярів річно. Сьогодні СССР потребує від Заходу комп'ютерів, індустрійних робіт, технічного знаряддя і фінансів. Останнього року СССР дістав 30 більйонів долярів позичок, яких ще замало на покриття залеглих зобов'язань і імпорту збіжжя-харчів. Сьогодні просить додаткових 65 більйонів долярів позичок від приватних банків, бо Міжнародний монетарний Фонд і Світовий банк не дають. Дотепер СССР зі сателітами позичив 130 більйонів долярів низьковідсоткових, не ґарантованих позичок, з чого СССР — 43 біл. долярів.

Вільний світ, збаламучений Горбачовою гласністю, перебудовою, реформованим комунізмом, що окозамилюванням та брехнею хоче рятувати потопаючу колоніяльну імперію, якій навипередки спішить з позичкою. Американський банк у Чикаго позичив 200 міл. дол. позички, крім того 210 мільйонів долярів Мадярщині і Польщі, платних після чотирьох років, забуваючи одинадцять більйонів долярів допомоги харчами і зброєю з Другої світової війни, що пропали. Поверх 10 років Захід допомагає Совєтському Союзові фінансово, сумнівними позичками, збудував біля тисячу фабрик. На ріці Кама — Німеччина, Великобританія, Італія і ЗСА збудували найбільшу на світі фабрику тяжких авт; гроші позичив Світовий банк (невідомо хто і коли віддасть). Останньо американська компанія будови атомових реакторів Комбашчен Інжініріг з двома японськими фірмами підписали умову з міністром нафтової індустрії СССР будови нафтохемічної фабрики на Сибірі, біля міста Тобольська, коштом 20 більйонів долярів. Будову почнуть під кінець ц.р., має вона тривати до 1999 року. Буде це найбільша нафто-хемічна фабрика в СССР. Наразі Горбачов своєю гласністю і перебудовою запобіг революції, зупинив демонстрації, протести, врятував політичний режим і імперію. Без технології і фінансової допомоги Заходу остання колоніяльна імперія не втримається.

У Тбілісі...

(Закінчення зі стор. 1)

жі. Від самого ранку площа перед Домом кіна була заповнена міліціонерами, у зв'язку з чим зібрані там демонстранти були змушені перейти в будинок Академії наук.

Колишній політв'язень Звіяд Гамсахурдія повідомив репортерів, що власті тримали кількох грузинських активістів під домашнім арештом і не дали їм можливости вийти на вулицю і прийняти участь у демонстрації. Більшість демонстрантів сиділи на сонці біля входу в будинок академії. Інші стояли біля нього. У юрбі ходили працівники КҐБ в цивільному. Між ними і демонстрантами відбулося кілька зударів. Одна американка повідомила агентство АП, що бачила, як міліціонер взяв лопату і кинув її в сторону демонстрантів. На очах американців, у тому числі Смита і Комбса, міліціонери тягнули жінок за волосся і грубо заштовхували людей в авта.

Потім демонстранти перейшли в інше місце. Ряди їх постійно збільшувалися. 250-300 осіб влаштували силячий страйк на сходах Тбіліського університету. Під вечір біля 750 осіб зібралися біля будинку Верховної ради Грузії.

Під час ранішньої демонстрації біля АН було заарештовано не менш як 15 осіб. 14 з них були звільнені того ж дня. Вони прийшли до університету і сказали зібраним, що в міліції їх били. Юрба біля будинку університету співала національний грузинський гимн і старі національні пісні.

ПАКІСТАНСЬКІ ДЕРЖАВНІ чинники повідомили про арешт афганських агентів на території Пакістану, які належали до комуністичної підривної групи, яка займалася політичними вбивствами. Між іншим заарештованим закидують вбивство відомого шиїтського лідера шейка Аіриса Гуссейні. Його вбивство, як відомо, викликало заколоти і зудари між шиїтами і племенем сунців. Один із заарештованих признався під час слідства, що за вбивство згаданого шейка він отримав 1,6 мільйона рупій (приблизно 52,000 фунтів штерлінгів). Поліційне слідство над заарештованими агентами продовжується.

КАБУЛЬСЬКЕ РАДІО ПОВІДОМИЛО, що партизанські з'єднання муджагедінів знову атакували ракетами, артилерійськими стрільнами й мінометами столицю Афганістану. У висліді атаки там загинуло 62 особи, а 104 були поранені. Кабульський комуністичний уряд президента Наджібулли розвинув широку пропагандивну кампанію проти „душманів", або як почали їх в останньому часі називати „екстремістичних опозиційних елементів". Комуністичні представники говорять, що серед забитих були жінки й діти; муджагедіни натомість кажуть, що вони обстрілювали тільки військові касарні на передмістях Кабулю.

КОЛИШНІЙ ПЕРШИЙ СЕКРЕТАР московського міського комітету компартії Боріс Єльцин дав двогодинне інтерв'ю трьом австрійським журналістам, які прибули в Москву разом з міністром закордонних справ Австрії Альойзом Моком. Австрійські газети надрукували інтерв'ю 20-го вересня, не зважаючи на те, що Б. Єльцин сьогодні є тільки заступником голови господарської розбудови. Єльцин, відповідаючи на питання про політику гласности, перебудови і більш відкритого суспільства, заявив, що всі ці справи дещо припізнились, але не з вини противників перебудови, які, на його думку, не становлять організованої сили в Політбюро і Центральному Комітеті КПСС.

ГАЗЕТА „ПРАВДА" У ЧИСЛІ з понеділка, 19-го вересня, надрукувала нову постанову Ради Міністрів СССР про торгівлю спиртними напитками. Наприклад, коньяк, шампанське, деякі сорти вин і пиво будуть продаватися не тільки у спеціяльних, але також у загальних харчових магазинах. Кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" в Москві Филип Тавбман каже, що в Совєтському Союзі помітне послаблення антиалькогольної кампанії, розвинутої свого часу з ініціятиви генерального секретаря ЦК КПСС Міхаїла Горбачова. Готелі, ресторани та інші подібні підприємства знову почали відкривати „бари", приймати на роботу нових людей для обслуги клієнтів спиртними напоями. Три роки тому усі подібні підприємства були закриті на зарядження Ради Міністрів СССР. Економічні спостерігачі кажуть, що держава тратила забагато приходу і тому наступила зміна.